

Hur skall Bibelns sex skapelsedagar tolkas?

Inledning

Det råder i dagens kristenhet en ganska stor osäkerhet kring hur de sex skapelsedagarna i första Moseboken skall tolkas. Teologernas bibelkritik är en orsak till osäkerheten. Skolornas hjärntvätt i "evolutionens faktum" en annan. Men nu är ju liberalteologernas bibelundervisning varken grundtexttrogen eller gudstrogen. Och evolutionen är inte ett faktum utan bara en ganska svag teori.

Jag vill mena att det finns goda skäl till att tro att Mosebokens författare verkligen menade att världen skapades på sex 24-timmarsdygn. Om Gud är allsmäktig så är detta inget problem. Då kanske den evolutionstroende säger att jag tar min tillflykt till en gudstro för att slippa förklara det svårbegripliga på ett "förnuftigt" sätt. Nej, detta är varken undanflykt eller oförnuft. Jag har valt att tro på den mångtusenåriga dokumentationen (Bibeln) över hur världen blev till, och jag ser det som högst troligt om vi räknar med en allsmäktig Gud. Det är inte mer vetenskapligt att ta sin tillflykt till slumpen och miljarder av år för att förklara hur universum med allt vad det rymmer blivit till. Faktum är att tiden i det fallet blir till en allsmäktig gud. Allt kan bli till bara det får tid på sig, tiden kan åstadkomma vad som helst, säger en sådan tro.

Jag skall här dela med mig av lite tankar kring det här för att visa på att Bibelns berättelse håller att tro på. Jag vill tacka tidningen Genesis och skribenten och bibelöversättaren Aila Annala för fakta och input till det jag skriver. (se [Genesisnr 2, 2009](#))

En dag är en dag

Den som förstår sig på Gamla testamentets hebreiska grundtext menar att första Moseboken inte är poesi utan prosa, dvs. berättande text. Texten skall därför framför allt läsas som den står och inte tolkas allegoriskt, dvs. bildligt. Redan det säger oss att de sex skapelsedagarna skall förstås som vanliga dagar, dvs. 24-timmarsdygn.

Det hebreiska ordet för "dag" i första Mosebokens skapelseberättelse är *jom*. Det ordet används i hebreiskan på samma sätt som vårt vanliga ord "dag". Om författaren till Skapelseberättelsen hade velat förmedla att skapelsedagarna var längre än vanliga 24-timmarsdygn, så hade han förmodligen valt att istället använda ordet *dor* som syftar på en längre tidsrymd.

I 1 Mos 1:5 läser vi:

"Och det blev afton och det blev morgon. Det var **den första dagen.**"

"Den första dagen" heter i grundtexten *jom ehad* vilket skall läsas som "en dag" eller "dag ett". Detta var skapelsens allra första dag. Den skall förstås som en "prototypdag". Den var en måttstock för hur alla andra kommande dagar skulle se ut och räknas. Från och med den andra skapelsedagen relateras dagarna till den första prototypdagen och får då ordningstal utifrån den. Och när det hebreiska ordet *jom* används i kombination med ett ordningstal skall det bara läsas bokstavligt.

Ordet *jom* kan i vissa fall användas för att beskriva en längre tidsrymd, som t.ex. när det sägs "i dessa dagar". Men observera att i Skapelseberättelsen så omgärdas varje *jom* (dag) av kväll och morgon. Det ger oss en vink om att vi har att göra med ett 24-timmarsdygn vad gäller respektive skapelsedag. Just kväll och morgon används aldrig symboliskt i Bibeln, vad jag vet.

"En dag är som tusen år"

I ett försök att förena Bibelns skapelseberättelse med evolutionslärans enorma tidsbehov hänvisar en del kristna till Bibelordet i 2 Petr 3:8:

"Men glöm inte detta, mina älskade, att en dag för Herren är **som** tusen år och tusen år **som** en dag."

För det första måste jag säga att vi inte alls behöver känna oss tvingade att kombinera Bibelns ord med evolutionisternas antaganden och önsketänkande.

Det finns inga fakta som tvingar oss till det. Moderna forskningsrön ger bara mer och mer stöd för en tro på en intelligent Skapare och för en ung jord. Ateisternas allt mer militanta metoder för att smutskasta skapelsetroende tyder också på att marken under deras fötter gungar allt mer.

Men när det då gäller detta Bibelord 2 Petr 3:8 så måste vi se i vilket sammanhang det står. Det handlar nämligen **inte** om skapelsen eller om skapelsedagar. Sammanhanget handlar om Jesu återkomst och vår väntan och vår oro. I det sammanhanget säger Petrus detta för att lugna oss. Observera det lilla ordet "som" i Bibelordet. Där står alltså **inte** att en dag **är** tusen år. Det Petrus menar är att Gud hinner uträtta lika mycket på en enda dag som om den vore tusen år lång, och han har inga problem med att vänta i tusen år heller. Tid är inget problem för Gud, varken kort eller lång. Han är ju allsmäktig! Så med det vill jag få sagt att Petrus ord inte på något sätt har att göra med att skapelsedagarna i första Moseboken skall tolkas som längre tidsperioder. Petrus avser alltså något helt annat.

Veckans ursprung

Dag, månad och år har med himlakropparnas rörelser att göra. Men veckan har däremot inget direkt att göra med himlakropparna. Att de flesta folk på jorden ändå levt med en sjudagarsvecka måste man då fundera lite mer över. Varifrån kommer denna "tradition"? Ja, det finns ingen annan förklaring än att den härstammar från Bibelns skapelseberättelse. Sjudagarsveckan nämns även i utombibliska flod- och skapelseberättelser, som t.ex. i [Gilgamesh-eposet](#) som delvis skrevs av sumererna ca. 2100 år f.Kr, samt [Atrahasis-eposet](#) från ca. 1750 f.Kr. Om man funderar lite över sjudagarsveckans existens, så finns alltså en rimlig möjlighet att skapelsens sju första dagar fått stå som prototyp för världens fortsatta sjudagarsperioder/veckor. Tänk på det när du planerar dina veckor!

Några problem med allegorisk tolkning

Om man nu i Skapelseberättelsen vill tolka *dagar* bildligt och tro att dessa var långa tidsrymder, så dyker det upp andra problem. Enligt Bibeln skapades växtligheten på den tredje dagen. Om nu en skapelsedag var tusen år eller mer, hur överlevde då växterna utan solljus, för det kom väl först dagen efter? Sedan vet vi att många djur och växter lever i symbios med varandra (är beroende av varandra för sin fortplantning och överlevnad etc). Om nu en skapelsedag var tusen år eller mer, hur kunde då växter föröka sig och överleva ifall det inte fanns

några djur som hjälpte till med pollinering och befruktning? Fiskar skapades ju först den femte dagen och övriga djur (och människan) på den sjätte dagen. Ja, har man börjat röra till det med Bibelns ord så blir den fortsatta läsningen och tolkningen verkligen inte enklare.

Var tacksam för vilodagen

Varifrån kommer människans tradition att få ha en vilodag per vecka? Från Bibeln så klart. Skapelsens sjunde dag avskilde Gud till att vara en vilodag eftersom han själv då inte skapade mer. Det står att han vilade från sitt verk på den sjunde dagen. Men Gud var säkert inte trött, han bara avstod från att göra mer. Allt var ju klart! Vi måste alltså inte vänta 1000 år på att få en vilodag, vi får (minst) en per vecka. Vi kan läsa om vilodagens bud i 2 Mos 20:8-11:

Tänk på sabbatsdagen så att du helgar den. Sex dagar skall du arbeta och uträtta alla dina sysslor. Men den sjunde dagen är HERRENS, din Guds, sabbat. Då skall du inte utföra något arbete, inte heller din son eller din dotter, din tjänare eller tjänarinna eller din boskap, och inte heller främlingen som bor hos dig inom dina portar. Ty på sex dagar gjorde HERREN himlen och jorden och havet och allt som är i dem, men på sjunde dagen vilade han. Därför har HERREN välsignat sabbatsdagen och helgat den.

Vi ser att Gud här sätter ett likhetstecken mellan skapelseveckan och människans vecka. Gud gör ingen skillnad vad gäller längden på dagarna och veckorna. Så både veckan och vilodagen i Bibelns skapelseberättelse står alltså som prototyper för vår vecka (sju 24-timmarsdygn) och vår vilodag (ett 24-timmarsdygn). Det kan vi vara väldigt tacksamma till Gud för!

Några frågetecken

Varför tycks då vissa mätningar visa på att universum och jorden är betydligt äldre än vad Bibeln säger, om man nu läser den bokstavligt? Ja, det här är inga saker som vi skapelsetroende skall fly undan. Det finns nämligen väldigt förnuftiga och vetenskapligt intressanta försök till förklaringar. Nu tänker jag inte gå in på dessa invecklade förklaringar här, men jag skall i alla fall nämna några.

Tar man Einsteins relativitetsteori på allvar fullt ut, så får detta konsekvenser för hur vi tolkar jordens och universums ålder. I denna teori finns alltså saker som vi

inte får dribbla bort när vi skall uttala oss om åldrar. Skulle vi betrakta jordens och universums ålder från en annan position i universum, så skulle det se annorlunda ut enligt relativitetsteorin.

Sedan finns observationer som tyder på att ljusets hastighet avtagit väldigt mycket, speciellt i början av universums existens. Det påverkar i så fall i hög grad hur vi skall tolka mätningar baserade på radioaktivitet.

Sedan finns tolkningar av universums ålder som har att göra med hur det röda ljuset från rymden förskjuts i förhållande till de andra frekvenserna i ljuset. Här finns saker som också kan tala om en ung jord och ett ungt universum.

Hör av dig till tidningen Genesis om du vill få dessa saker förklarade i detalj. Då kan de skicka dig de tidningar som innehåller dessa mycket seriösa artiklar. Kontakt hittar du via <https://genesis.nu>

/Lennart